

PRIMLJENO:	19. X	20. 12	GOD.
KLASIFIKACIONI BROJ:	26-1/17-10		
VEZA:			
EPA:	280 XXVI		
SKRAĆENICA:			PRILOG:

SKUPŠTINA CRNE GORE

PREDSJEDNIKU

Ivanu Brajoviću

Na osnovu člana 93 stav 1 Ustava Crne Gore, a u vezi sa članom 103 Poslovnika Skupštine Crne Gore podnosimo **PREDLOG ZAKONA O IZMJENAMA I DOPUNI ZAKONA O VISOKOM OBRAZOVANJU**, radi stavljanja u skupštinsku proceduru.

POSLANICE

Marta Šćepanović

Branka Tanasijević

ZAKON O
IZMJENAMA I DOPUNI ZAKONA O VISOKOM OBRAZOVANJU

Član 1

U Zakonu o visokom obrazovanju („Službeni list CG“, br. 44/14, 52/14, 47/15 i 42/17), u članu 11 stav 2 tačka 8 briše se.

Dosadašnje tač. 9 i 10 postaju tač. 8 i 9.

Član 2

U članu 13a stav 2 tačka 9 mijenja se i glasi:

„9) utvrđuje metodologiju rangiranja ustanova i vrši rangiranje ustanova visokog obrazovanja;“

Poslije stava 2 dodaje se novi stav koji glasi:

„Agenciju osniva Vlada“.

Dosadašnji st. 3 i 4 postaju st. 4 i 5.

Član 3

U članu 73 stav 4 briše se.

Član 4

U članu 122dž poslije stava 3 dodaje se novi stav koji glasi:

„Studeni iz st. 1 i 2 ovog člana plaćaju školarinu u javnim ustanovama koju utvrđuje Upravni odbor ustanove uz saglasnost Ministarstva.“

Član 5

Ovaj zakon stupa na snagu narednog dana od dana objavljivanja u „Službenom listu Crne Gore“.

O b r a z l o ž e n j e

I USTAVNI OSNOV ZA DONOŠENJE ZAKONA

Ustavni osnov za donošenje ovog zakona sadržan je u članu 16 stav 1 tačka 5 Ustava Crne Gore kojim je propisano da se zakonom, u skladu sa Ustavom, uređuju druga pitanja od interesa za Crnu Goru.

II RAZLOZI ZA DONOŠENJE ZAKONA

Svrha predloženih izmjena i dopuna Zakona o visokom obrazovanju koje se odnose na buduću Agenciju za kontrolu i obezbjeđenje kvaliteta visokog obrazovanja je uspostavljanje takve institucije koja će kroz zakonski utvrđen status i jasno propisanu proceduru osnivanja imati vrlo izvjesnu perspektivu da u dogledno vrijeme postane međunarodno prepoznata agencija kao članica Evropskog registra agencija za obezbjeđenje kvaliteta ili Evropske mreže obezbjeđenja kvaliteta.

Članstvo u ovim organizacijama je dodatna vrijednost svake agencije, jer isto podrazumijeva ispunjenost međunarodnih standarada koja se utvrđuje kroz evaluacije Agencije, koju sprovodi Evropski registar u skladu sa propisanim kriterijumima.

Izmjenama se Agenciji obezbjeđuje i nadležnost definisanja metodologije i kriterijuma za rangiranje, jer je već predviđeno da Agencija sprovodi postupak rangiranja ustanova visokog obrazovanja u Crnoj Gori, što je novina u našem sistemu.

Obezbjeđivanje kontrole kvaliteta i rad na unapređenju mehanizama za obezbjeđenje kvaliteta su od posebnog značaja i predstavljaju proces koji neosporno mora postati sastavni dio svakog obrazovnog sistema. Upravo je vrednovanje ustanove visokog obrazovanja kroz postupak samoevaluacije, eksterne evaluacije i poštovanje preporuka od strane evaluacionih komisija za dalje unapređenje kvaliteta imperativ u modernom društvu znanja.

Stručnim i kontinuiranim radom Agencije obezbjeđuju se jasni uvidi u prednosti i pozitivne aspekte našeg visokog obrazovanja. Stoga se mora kroz detaljnu analizu i na osnovu kritičkog promatranja dobrih i loših strana vrlo energično djelovati kako bi naš visokoobrazovni sistem ostvario svoj glavni cilj, a to osposobljavanje i obrazovanje mladih ljudi koji su aktivni u sopstvenom razvoju, kao i doprinosu razvoju zajednice.

III USAGLAŠENOST SA EVROPSKIM ZAKONODAVSTVOM I POTVRĐENIM MEĐUNARODNIM KONVENCIJAMA

Ne postoje odgovarajući propisi Evropske unije, niti potvrđene međunarodne konvencije, sa kojima je potrebno usaglasiti ovaj zakon.

IV OBRAZLOŽENJE OSNOVNIH PRAVNIH INSTITUTA

Članom 1 propisano je da se u članu 11 stav 2 tačka 8 briše, koja propisuje nadležnost Savjeta koja se odnosi na utvrđivanje metodologije rangiranja ustanova.

Članom 2 propisano je da se u članu 13a stav 2 tačka 9 mijenja na način da Agencija za kontrolu i obezbjeđivanje kvaliteta visokog obrazovanja utvrđuje metodologiju rangiranja ustanova i vrši rangiranje ustanova visokog obrazovanja. Takođe, dodaje se novi stav kojim se precizira da Agenciju osniva Vlada.

Članom 3 propisano je brisanje stava 4 člana 73, kojim stavom je propisana obaveza Agencije da uslove i kriterijume za izbor u akademsko zvanje uređuje Agencija.

Članom 4 se intervenisalo na prelazne i završne odredbe, na način da je u članu 122dž dodat novi stav koji precizira da studenti na koje se odnosi ovaj član, u javnim ustanovama plaćaju školarinu koju utvrđuje Upravni odbor ustanove uz saglasnost Ministarstva.

Članom 5 propisano je stupanje na snagu zakona narednog dana od dana objavljivanja, neophodnost stupanja na snagu narednog dana od dana objavljivanja je zbog blagovremene implementacije zakonskih rješenja.

V FINANSIJSKA SREDSTVA ZA SPROVOĐENJE ZAKONA

Za sprovođenje ovog zakona nije potrebno obezbjeđivanje sredstava iz Budžeta Crne Gore.

- 11) stranac je državljanin druge države, lice bez državljanstva, azilant i iseljenik;
- 12) ekspert je lice koje posjeduje izuzetna znanja i vještine u određenoj oblasti ili predmetu u obimu koji je bitan u utvrđivanju činjenica, rješavanju problema ili razumijevanju situacija.

II SAVJET I AGENCIJA ZA OBEZBJEĐENJE KVALITETA U VISOKOM OBRAZOVANJU

Nadležnost Savjeta za visoko obrazovanje

Član 11

Poslove unapređivanja i razvoja visokog obrazovanja obavlja Savjet za visoko obrazovanje (u daljem tekstu: Savjet).

U obavljanju poslova iz stava 1 ovog člana, Savjet:

- 1) analizira stanje i dostignuća u visokom obrazovanju i daje stručne prijedloge Ministarstvu i Vladi Crne Gore (u daljem tekstu: Vlada);
- 2) daje mišljenje na prijedlog strategije razvoja visokog obrazovanja;
- 3) propisuje uslove i kriterijume za izbor u akademska zvanja;
- 4) daje mišljenje o visini sredstava za finansiranje javnih ustanova visokog obrazovanja i studenata na tim ustanovama za svaku studijsku godinu;
- 5) daje mišljenje o broju studenata i visini sredstava za finansiranje studenata na studijskim programima od javnog interesa na privatnim ustanovama visokog obrazovanja za svaku studijsku godinu;
- 6) daje mišljenje na propise iz oblasti visokog obrazovanja;
- 7) donosi standarde za evaluaciju ustanova u skladu sa standardima u Evropskom prostoru visokog obrazovanja;
- 8) utvrđuje metodologiju rangiranja ustanova;
- 9) saraduje sa ustanovama visokog obrazovanja u obezbjeđivanju i unapređivanju kvaliteta;
- 10) vrši i druge poslove propisane zakonom.

Sastav i imenovanje Savjeta

Član 12

Savjet imenuje i razrješava Skupština Crne Gore (u daljem tekstu: Skupština), na prijedlog Vlade.

Savjet ima sedam članova koji se imenuju na period od četiri godine.

Članovi Savjeta se imenuju iz reda istaknutih stručnjaka iz oblasti visokog obrazovanja, nauke, umjetnosti, reda studenata i oblasti privrede, društvenih djelatnosti i drugih relevantnih oblasti.

Izuzetno od stava 2 ovog člana, predstavnici iz reda studenata imenuje se na period od dvije godine.

Članove Savjeta iz reda studenata predlažu studentski parlamenti ustanova visokog obrazovanja.

Rad Savjeta

Član 13

Rad Savjeta je javan.

Savjet za pojedine oblasti svog djelovanja može obrazovati radna tijela, komisije i nezavisne ekspertske grupe.

Savjet svoje zaključke, preporuke, mišljenja i izvještaje tijela iz stava 2 ovog člana objavljuje na web stranici Savjeta.

Član Savjeta ne može biti član komisije za akreditaciju.

Sredstva za rad Savjeta obezbjeđuju se u budžetu Crne Gore.

Stručne i administrativno-tehničke poslove za potrebe Savjeta obavlja Ministarstvo.

Organizaciju i način rada Savjet uređuje poslovníkom o radu.

Agencija za kontrolu i obezbjeđenje kvaliteta visokog obrazovanja

Član 13a

Poslove na obezbjeđenju kvaliteta u visokom obrazovanju obavlja Agencija za kontrolu i obezbjeđenje kvaliteta visokog obrazovanja (u daljem tekstu: Agencija) u skladu sa evropskim standardima i smjernicama:

Agencija:

- 1) sprovodi postupak akreditacije studijskog programa i izdaje sertifikat o akreditaciji studijskog programa;
- 2) sprovodi postupak eksterne evaluacije ustanove visokog obrazovanja (u daljem tekstu: reakreditacija ustanove) i izdaje sertifikat o reakreditaciji ustanove visokog obrazovanja na osnovu izvještaja o reakreditaciji;
- 3) sprovodi periodičnu ocjenu kvaliteta rada licenciranih ustanova visokog obrazovanja na zahtjev ovlaštenog organa ustanove ili Ministarstva;
- 4) utvrđuje listu eksperata za akreditaciju studijskih programa, odnosno reakreditaciju ustanova na osnovu javnog poziva;
- 5) saraduje sa ustanovama visokog obrazovanja u obezbjeđivanju i unapređenju kvaliteta;
- 6) analizira izvještaje o samoevaluaciji ustanova i izvještaje o eksternoj evaluaciji ustanova;
- 7) predlaže mjere za unapređenje kvaliteta visokog obrazovanja na osnovu preporuka iz izvještaja o reakreditaciji ustanova visokog obrazovanja i dostavlja ih Ministarstvu i Vladi;
- 8) vodi registar akreditovanih studijskih programa i reakreditovanih ustanova;
- 9) rangira ustanove visokog obrazovanja;
- 10) vrši i druge poslove propisane ovim zakonom.

Agencija ima svojstvo pravnog lica i obavlja poslove od javnog interesa.

Sredstva za rad Agencije obezbjeđuju se iz Budžeta Crne Gore i sopstvenih prihoda.

Organi Agencije

Član 13b

Organi Agencije su Upravni odbor i direktor.

Upravni odbor ima predsjednika i dva člana.

Upravni odbor imenuje i razrješava Vlada na period od četiri godine, na prijedlog Ministarstva.

Sastav, nadležnost, način rada i odlučivanja Upravnog odbora uređuje se statutom Agencije.

Direktor

Član 13c

Radom Agencije rukovodi direktor.

Direktora Agencije imenuje Vlada na prijedlog Ministarstva, na osnovu javnog konkursa, na period od četiri godine.

Nadležnost direktora

Član 13č

Direktor Agencije:

- 1) predstavlja i zastupa Agenciju;
- 2) rukovodi radom i poslovanjem Agencije i odgovara za zakonitost rada Agencije;
- 3) priprema izvještaje o radu Agencije i godišnji finansijski izvještaj;
- 4) izvršava odluke Upravnog odbora;
- 5) predlaže akt o unutrašnjoj organizaciji i sistematizaciji Agencije;
- 6) vrši i druge poslove utvrđene zakonom i statutom Agencije.

Prava iz radnog odnosa

Član 13ć

Direktor i zaposleni u Agenciji ostvaruju prava i obaveze iz radnog odnosa u skladu sa zakonom kojim se uređuju prava i obaveze državnih službenika i namještenika.

Izvještaj o radu

Član 13d

Član 69a

Studenti I i II ciklusa studija na javnim ustanovama ne plaćaju naknadu za studiranje.

Studenti III ciklusa studija na javnim ustanovama plaćaju naknadu za studiranje.

Studenti I, II i III ciklusa studija na privatnim ustanovama plaćaju naknadu za studiranje.

Utvrđivanje naknade za studiranje**Član 70**

Visinu naknade koju plaćaju studenti na ustanovama utvrđuje organ upravljanja ustanove.

Izuzetno od stava 1 ovog člana, visinu naknade koju plaćaju studenti I i II ciklusa koji ne ostvare 45 ECTS kredita, na javnim ustanovama utvrđuje organ upravljanja, uz saglasnost Ministarstva.

Visina naknade iz stava 2 ovog člana može se odrediti u različitom iznosu zavisno od troškova realizacije studijskog programa.

Studenti sa invaliditetom na javnim i privatnim ustanovama oslobađaju se plaćanja naknade.

VII AKADEMSKO OSOBLJE**Akademsko osoblje****Član 71**

Akademsko osoblje, u smislu ovog zakona, su lica sa akademskim zvanjem i saradnici koji neposredno realizuju studijski program na ustanovi.

Akademski zvanja**Član 72**

Akademski zvanja, u smislu ovog zakona, su:

- 1) redovni profesor;
- 2) vanredni profesor;
- 3) docent;
- 4) profesor i predavač visoke škole.

Lica u akademski zvanja iz stava 1 ovog člana bira senat univerziteta, na osnovu javnog konkursa, na period od pet godina, izuzev redovnog profesora koji se bira na neodređeno vrijeme.

Izbor u više zvanje vrši se nakon isteka vremena izbora u niže zvanje.

Postupak izbora u akademski zvanja iz stava 1 ovog člana mora se završiti u roku od šest mjeseci od dana raspisivanja konkursa.

Uslovi za izbor u akademski zvanje**Član 73**

U akademski zvanja iz člana 72 stav 1 ovog zakona može biti izabrano lice koje ima doktorat nauka i provjerene pedagoške sposobnosti.

U akademski zvanja za umjetničke i njima odgovarajuće predmete na fakultetu i akademiji za likovnu, primijenjenu, muzičku, dramsku umjetnost i arhitekturu može biti izabrano lice koje ima visoko obrazovanje, priznata umjetnička djela i provjerene pedagoške sposobnosti.

Akademsko osoblje iz člana 72 ovog zakona, pored uslova iz st. 1 i 2 ovog člana, mora da ispunjava uslove za izbor u zvanje za odgovarajuću naučnu/umjetničku disciplinu, koji moraju biti međunarodno uporedivi.

Uslove i kriterijume za izbor u akademski zvanje uređuje Agencija.

Postupak za izbor**Član 74**

Postupak za izbor u akademski zvanja, kao i druga pitanja u vezi sa izborom uređuju se statutom univerziteta.

Prilikom izbora u akademski zvanja može se omogućiti učestvovanje međunarodnih eksperata, u skladu sa statutom univerziteta.

Član 120a

Javne i privatne ustanove visokog obrazovanja koje su akreditovane, odnosno reakreditovane do dana stupanja na snagu ovog zakona dužne su da podnesu zahtjev za reakreditaciju Agenciji do kraja 2018. godine.

Rok za dopunu licence**Član 121**

Za studijske programe za koje do dana stupanja na snagu ovog zakona Univerzitet Crne Gore nema licencom propisan broj studenata za upis u prvu godinu studija, sprovede se postupak dopune licence za određivanje broja studenata, do 30. aprila 2015. godine.

Rok za usaglašavanje studijskih programa**Član 122**

Ustanove su dužne da usklade studijske programe sa članom 81 stav 6 ovog zakona, u roku od godinu dana od dana stupanja na snagu ovog zakona.

Rok za usaglašavanje studijskih programa**Član 122b**

Ustanove su dužne da usklade studijske programe sa ovim zakonom u roku od dvije godine od dana stupanja na snagu ovog zakona.

Upis na osnovne studije**Član 122c**

Upis na osnovne studije po novim studijskim programima koje realizuju javne ustanove počinje studijske 2017/2018. godine.

Upis na osnovne studije po novim studijskim programima koje realizuju privatne ustanove počinje nakon usklađivanja studijskih programa u skladu sa ovim zakonom, a najkasnije od studijske 2020/2021. godine.

Upis na specijalističke studije**Član 122č**

Upis na specijalističke studije na javnim ustanovama može da se vrši do studijske 2019/2020. godine.

Upis na master studije**Član 122ć**

Upis na master akademske i primijenjene studije u javnim ustanovama može da se vrši do studijske 2020/21. godine.

Upis studenata na dosadašnje studijske programe**Član 122d**

Ustanove mogu da vrše upis studenata na dosadašnje akreditovane studijske programe osnovnih, specijalističkih i master studija po programima koji su akreditovani, odnosno reakreditovani do okončanja postupka reakreditacije tih studijskih programa, u skladu sa ovim zakonom.

Status studenata**Član 122dž**

Studenti koji su upisani na osnovnim, specijalističkim, magistarskim i doktorskim studijama prije stupanja na snagu ovog zakona, imaju pravo da završe studije prema studijskom programu koji je važio u vrijeme upisa, po zakonu po kojem su upisani, a najkasnije u roku od tri godine u odnosu na propisani period trajanja studija.

Studenti koji su upisani na Univerzitet Crne Gore po programima donijetim na osnovu Zakona o Univerzitetu ("Službeni list RCG", broj 37/92 i 6/94), imaju pravo da završe studije po programu koji je važio u vrijeme upisa na prvu godinu studija, do kraja studijske 2017/2018. godine.